

# Das Latweeschu lauschu draugs.

1835. 21. Bewrar.

8<sup>ta</sup> lappa.



## Taunas sinnas.

No Lehrpates. Ruhsa-muischias leelskungs, Barohn Löwenwolde, jau gribbedams eekahpt rattôs un us Lehrpatu braukt, eegahdajahs, ka winnam sawa biffe wehl ne eshoht lihds. Gahje tapehz atpakkat us istabu un bissi nehme no skappa ahrâ. Bet tai paschâ brihdî winna sprahge un leelskungs, noschauts, kritte semmê.

Arri zitta leela nelaime tur tuhwumâ us semmehm irr notikkusi. — Mahzitaja meitina, 13 gaddus wezzumâ, rasihnes jeb schahwetas wihsa - ohges ehdohte, a isrihstejahs, un winnai pluhmes kaulina gabbalinsch, kas rasihnu starpâ bija, tik dsilli eekritte ohtrâ rihkli, ka,zik arri behrns kleppoja, winnu wairs ne warreja isdabbuht. Ak tawu kleppu un tawas mohkas, nabbaga behrninsch! Mahzte, ne sinnadama, fo eefahkt, fo ne, naakti ar winnu wehl brauze us Lehrpatu, tur pee teem gudreem daktereem preefsch winnas dabbuht palihgu. Bet arri schee, kaut gan lohti puhlejahs un behrnam rihkli us diwahm weetahm skunstigi ir us greese, wairs ne warreja glahbt; jo kaulina gabbals jau brihnum' dsilli un zeeti eeksfch plauscheem bija eebahsees un meitina, pahri deenas wehl mohzijusees un turklaht arween pilnâ prahâtâ ar mihligeem wahrdeem raudadamu mahti apmeeri-najusi, heidsoht nomirre. Dakteri pehz sawas wihses winnas meefinas wehl us schlihre, plauschus ismekleja un tad atradde, ka schee jau lohti bija eekaisfuschi un aispampusch.

No Katlakalna pusses, tuhwu pee Rihges. Rahdas 5 werstes taht no Rihges kahdâ masâ muischâ preefsch mas neddelahm itt sawada sahdsiba notikkusi. Muischai irr muhru wallis apkahrt. Sagli pahr walli bija pahrkahpuschi, stalli eegahjuschi, muischias wissbrangakai gohwei galwu nozirtusch; galwu turpat gohws weetâ atstahjuschi, bet gohwi paschu no stalla wilkuschi wal-

sim pahri un aissnessuschi. Galwa gan pahral' wianu spehkam nebuhs bijusi, bet winni laikam us zittadu wihsi gohwi nebuhs zerrejuschi pahr walli pahrdabbuh.

A. L.

Ta schee sagli gohws eekshas ne arri buhs atstahjuschti stalli, tad winneem woi kahdas mahnu-tizzigas dohmas buhs bijuschas prahtha, woi tee jau zittkahre kahdu lohpu buhs nosagguschi, kuxra galwu teesa laikam usgahjusi winnu krahfna eekschâ.

No Konstantinopeles, Turku semmê. Kad Turku Keiseram schinnis gaddôs nekrûhfschi waisaga, tad winsch ikreis no desmit zilwekeem weenu wihru leek nemt.— Tik leelu satnu, kahda scho seemu tannî semmê irr, arri tee wisswezzaki taudis tur wehl naw peedshwojuschi.

Ne senn gaddijahs, ka Turku Keisers nahze to jaunu Kreewu basnizu apskattih, kas ne tahl no winna pilsfehtas taggad irr usbuhweta. Winsch no teem mahzitajeem wissu itt gruntigi isklaufsja, ko wehl ne pasinne; prassija arri, shas bildes apskattidams, kas tee tahdi wihi effoht; — un kad winnam stahstija, ka weens augstakajs mahzitajs drihs nahkschoht un scho jaunu basnizu eeswehthschoht, tad winsch pawehleja, lai winnam tad arri dohd sianu, jo winsch labprah gribboht arri pee scheem swelkeem buht klaht.

No Aust-indies fallahm, Ahsiâ. Tik taggad mums sinna pahr to anahze, kas pagahjuschu wassaru un ruddeni tur effoht notizzis. Pa to weenu leelu fallu, ko fauz: Jahwa, kura lihds tuhftshoch reis tuhftshoch zilweki no daschadahm sweschahm tautahm dsihwo, un kas tik leela irr, ka tur ruhmes preefsch 2400 tahdeem semmes gabbaleem, kuxra fatram irr juhdse gaxrumâ un juhdse plattumâ, tur 28tâ September semme tik warreni effoht trihzejusi, ka dauds skahdes notifke. Arri gubernatora stipra pils tik ahtri gahsahs, ka zilweki ar leelahm isbailehm un mohkahn tik warreja isglahbtees.— Zittâ drihs 4reis wehl leelakâ fallâ, ko fauz: Suhmatra, tur 16tâ Juhni pagani diwus kristigus mahzitajus irr nokahwuschi un apehduschi, kas no Seemel-Amerikas bija nahkuschi, winnus us kristigu tizzibü greest. Gan jau winneem bija fazzihts, lai jel fargatohs semmei wehl dsihaki eeeet, jo tur pa meschu tee wissnegantaki no teem melneem zilwekeem dsihwojoh, kas pee Battas-tautas peder un muhscham wehl ne effoht redsejuschi baltu zilweku; effoht arri ihsteni lauschu ehdeji, jo kad winneem ir sawâ paschâ starpâ karsch zellahs, un winni

eenaidneeku nokauj, tad arri tuhlihn winnu apehd. Par wissleelaku gahrdumu winni turroht zilweku aufis un rohku-eefschuppsi, ko arri ifkatrs no fawa eenaidneeka pascham sawam Lehninam par dahwannu atness un ko schis ar fahli un pipperi apkaifitru arri ikreis ar gahrdu mutti eerihj. Bet jo wairak tahdu leetu mahzitajem tikke stahstitas pahr minneem, jo wairak teem firds nessahs, winnus no tahdas paganiskas dsihwofschanas nogreest un ar Jesus Kristus mahzibahm winnu prahtu apgaismohrt. 16ta Juhni winni tapehz lihds ar pahrt fullaineem un zitem waddoneem dewahs us zellu, un arri tad wehl ne greesahs atpakkat, kad peez wihti no tahs paschas tautas ar winneem fastappahs, kas, kautgan farra-rihki teem rohkä bija, tatschu ar mihligeem wahrdeem winnus luhdse, lai, ja sawu dwehfeli mihlojoh, eijoht us mahjahm. Bet ne; staigaja wehl to paschu zellu lihds pulksten" 4 pehz pussdeenas, kamehr winneem 200 wihti ar farra-rihkeem rohkä wirfsu nahze, abbus mahzitajus un weenu no fullaineem nokahwe un turpat us weetas apehde. Zitteem waddoneem isdewahs, paganu rohkahm isbehgert.

### S i n n a p a r g r a h m a t u .

Nu buhs puhs-treschais gads, kamehr schè Rihgas pilsehtä grahmatina tikke isdrüketa par tahm pehdigahm Zilweka Dehla deenahm jeb pehdigas runnas, zeefchanas, mirschana, augschamzelschana un paugstinaschana debbesis muhsu Kunga Jesus Kristus, no wisseem tschetreem preezas-mahzitajem farakstitas. Sawä laikä Latweeschu draugs par scho grahmatu sinnu dewe (luhko pirmä gadä 1832, 37tu lappu) un usrahdiya to svehtibu, kas no tahdas grahmatas, kad to mahjas apdohmigi lassa, warr zeltees; turpmak tas arr par teem perfchineem jeb dseesmahm sinnu dewe (luhko ohträ gaddä 1833, 10tu lappu), kas kà peelikums pee schihs svehtu stahstu grahmatinas arr tikke isdrükhetas, lai lasshoht tohs stahstus, pa starpahm firdi ar dseesminu pagell. Schi svehtu stahstu grahmatu Latweescheem gan buhs patifkus; jo missi drükketi gabbali irr ispirkti, un kad nu wehl fahroschana pehz winnas rahdahs, tad par jaunu drükkejumu irr gahdahs, kas nu patt gattaws tizzis. Jäbstä laikä tas lauschu rohkä nahk; jo nu eesahkahs gamennu laiks, kur mums kristigeem zilwekeem peeklahjahs fawa mihla Kunga Jesus Kristus zeefchanas un mirschamu no firds apdohmaht un to schehligu Deewa padohmu fanemtees, ka neweenam ne buhs pasust, bet to muhschigu dsihwofschanu dabbuht zaur tizzibü eefsch Jesu Kristu. Kristigeem mahjas-tehweem mehs tadeht scho grahmatuu par tahm pehdigahm Zilweka Dehla deenahm uswehlejam, kà tahdu, ko ex behrneem un saimi klahjas lasshih un no kurras svehtigus auglus warr zerreh. Kas to grahmatuu gribb eemantoht, tas to warr dabbuht pirk, eefetu gabbalu par 15 kapeekeem sudraba naudas, scheit Rihgå pee Appekerla funga Lehsewiž fungu- un Marstall-eelu stuhrs, Ungur-muischå pee muischas skrihwera Thomson, Raunas mahzitaja muischå, Jaun-Welkë pee zeeniga mahzitaja Ewald, Straupe pee draudses-skohlmeistera Neiken, Turpat arr wehl no tahs perfchu grahma-

tinas, kas pee scheem fwechteem stahsteem peederr, warr dabbuht pirk t efeetu gab-  
balu par 5 kap. fudr. n. — e —

• Indriks we h lef chana.

Al tawu fkaifsu taurinu!	Dà masais Indriks baschijahs,
Al, kahdu laimi baudi tu!	No waiga birre assaras.
No pukkehm tu us pukkehm skreen'	Bet besdeliga atsfrehje
Un lihgsmojees pa fauli ween,	Un taurin' skreenohrt fakhebre.
No riht' lihds pascham wakkaram	Kad Indrikis to redseja,
Mehs preeks ween tew atrohnam.—	Kad usgahje tam bailiba,
Mums katru deen' buhs puhleets	Ne gribbeja wairs taurinsch buht.
Un fkohlás, mahjás mahjitees!	Kas tahdu ihsu preeku juht.
Al buhtu mums jell tawa dabba,	
Kad dschwiba mums buhtu labba!	L.....g.

2tras mihklas usminna: Osirnu akmins.

Zscha mi h fla.  
Get kà blusse, nahk kà gulbis.

Sinna, zik naudas 19. Bewrar-mehn. deenâ 1835 eeksch Rihges mafaja  
par daschahm prezzehm.

Mafaja:	Sudr. naudâ. Nb.   K.	Mafaja:	Sudr. naudâ. Nb.   K.
Par		Par	
1 puhru rudsu, 116 mahrziaus smaggū	1 45	1 pohdu (20 mahrzineem) wasku	5 —
— meeschu, 100 mahrzin. smaggū	1 20	tabaka = = = = =	1 20
— kweeschu, 128 mahrzia. smaggū	1 80	fweesta = = = = =	2 30
— ausu = = = = =	— 85	dselses = = = = =	— 65
— sinnu = = = = =	1 40	linnu, frohna = = = =	3 —
— rupju rudsu - miltu = =	1 45	brakka = = = =	2 80
— bihdeletu rudsu - miltu = =	2 —	kannepu = = = =	— 70
— bihdeletu kweeschu - miltu = =	2 20	schliktu appinu = = = =	3 —
— meeschu - putraimu = =	1 90	neschliktu jeb prezzes appinu	2 —
— eefala = = = = =	1 30	muzzu filku, eglu muzzâ = =	4 50
— linnu - sehflas = = = =	3 25	lasdu muzzâ = =	4 75
— kaanepu - sehflas = = = =	1 50	smalkas fahls = = =	3 75
1 wesumu feena, 30 pohdus smaggū	3 —	rupjas baltas fahls	4 25
barrotu wehrschu gattu, pa pohdu =	1 —	wahti brandwihna, pussdegga =	8 25
		diwdeggā =	10 —

Weenu fudraba rubli warreja dabbuht par 361½ kapeikeem warra naudas.

Brihw drikkelt. No juhmallas-gubbernemetu augstas waldischanas pusses:

Dr. C. E. Napier sky.